

4. Aplicații practice. Studiu de caz	66
5. Întrebări de autoevaluare.....	67
BIBLIOGRAFIE LA PARTEA I.....	70
1. Tratatate. Cursuri. Monografii	70
2. Studii. Articole.....	71

PARTEA A II-A
ORGANIZAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE.
ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ

TEMA V - TEORIA GENERALĂ A ORGANIZĂRII ADMINISTRAȚIEI PUBLICE. NOȚIUNE, ORGANE, COMPETENȚE

1. Obiective de învățare.....	75
2. Conținut curs	75
2.1. Generalități	75
2.2. Noțiunea de organ al administrației publice	76
2.3. Elemente componente.....	78
3. Probleme de rezolvat.....	81
4. Întrebări de autoevaluare.....	82

TEMA VI - PREȘEDINTELE ROMÂNIEI. ROLUL, ALEGEREA ȘI DURATA MANDATULUI PREȘEDINTELUI

1. Obiective de învățare.....	84
2. Conținut curs	84
2.1. Aspecte generale cu privire la instituția șefului de stat.....	84
2.2. Regimul politic	85
2.3. Rolul președintelui.....	87
2.4. Alegerea președintelui româniei	87
2.5. Mandatul președintelui româniei.....	88
2.6. Interimatul. Incompatibilități și interdicții pentru funcția de președinte al româniei	90
2.7. Administrația prezidențială.....	90
3. Probleme de rezolvat.....	91
4. Întrebări de autoevaluare.....	91

TEMA VII - PREȘEDINTELE ROMÂNIEI. ATRIBUȚIILE PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI ÎN RAPORT CU PUTEREA LEGISLATIVĂ ȘI ÎN SITUAȚII EXCEPȚIONALE

1. Obiective de învățare.....	95
2. Conținut curs	95
2.1. Sfera atribuțiilor.....	95
2.2. Atribuțiile președintelui în raport cu puterea legislativă.....	96
2.3. Atribuțiile președintelui româniei care necesită intervenția parlamentului	101
3. Probleme de rezolvat.....	102
4. Întrebări de autoevaluare.....	102

TEMA VIII - PREȘEDINTELE ROMÂNIEI. ATRIBUȚIILE PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI ÎN RAPORT CU PUTEREA EXECUTIVĂ. ATRIBUȚIILE PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI ÎN RAPORT CU JUSTIȚIA

1. Obiective de învățare.....	104
2. Conținut curs	104
2.1. Atribuțiile președintelui româniei în calitate de șef al puterii executive	104
2.2. Atribuțiile președintelui româniei în domeniul politicii externe	108
2.3. Atribuțiile președintelui româniei în raport cu justiția și alte autorități jurisdicționale.....	109
2.4. Atribuțiile președintelui în relațiile cu poporul. Referendumul	111
3. Probleme de rezolvat.....	112
4. Întrebări de autoevaluare.....	112

TEMA IX - PREȘEDINTELE ROMÂNIEI. ACTELE ȘI RĂSPUNDEREA PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI

1. Obiective de învățare.....	115
2. Conținut curs	115
2.1. Forme de activitate	115
2.2. Răspunderea președintelui româniei	117
3. Probleme de rezolvat.....	121
4. Întrebări de autoevaluare.....	122

TEMA X - GUVERNUL. EVOLUȚIA INSTITUȚIEI, ROLUL ȘI STRUCTURA GUVERNULUI. ÎNVESTIREA, DURATA MANDATULUI ȘI STATUTUL MEMBRILOR GUVERNULUI

1. Obiective de învățare.....	126
2. Conținut curs	126
2.1. Evoluția instituției guvernului	126
2.2. Rolul guvernului.....	127
2.3. Structura guvernului.....	129
2.4. Investiția guvernului.....	131
2.5. Durata mandatului. Încetarea funcției de membru al guvernului.....	135
2.6. Statutul membrilor guvernului. Incompatibilități privind funcția de membru al guvernului.....	136
2.7. Încetarea funcției de membru al guvernului	138
3. Probleme de rezolvat.....	140
4. Întrebări de autoevaluare.....	140

TEMA XI - PRIMUL MINISTRU. ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA GUVERNULUI. ATRIBUȚIILE GUVERNULUI

1. Obiective de învățare.....	143
2. Conținut curs	143
2.1. Prim-ministrul	143
2.2. Organizarea și funcționarea guvernului.....	145
2.3. Atribuțiile guvernului	147
3. Probleme de rezolvat.....	150
4. Întrebări de autoevaluare.....	150

**TEMA XII - GUVERNUL. ACTELE GUVERNULUI.
DELEGAREA LEGISLATIVĂ**

1. Obiective de învățare.....	154
2. Conținut curs.....	154
2.1. Sfera actelor.....	154
2.2. Ordonanțele guvernului. Delegarea legislativă.....	157
3. Probleme de rezolvat.....	163
4. Întrebări de autoevaluare.....	163

**TEMA XIII - CONTROLUL PARLAMENTAR ASUPRA GUVERNULUI.
RĂSPUNDEREA GUVERNULUI ȘI A MINIȘTRILOR.
CONTROLUL PARLAMENTAR EXERCITAT
ASUPRA GUVERNULUI**

1. Obiective de învățare.....	167
2. Conținut curs.....	167
2.1. Rolul controlului.....	167
2.2. Forme ale controlului parlamentar.....	168
2.3. Răspunderea guvernului și a miniștrilor.....	172
3. Probleme de rezolvat.....	178
4. Întrebări de autoevaluare.....	178

TEMA XIV - ADMINISTRAȚIA CENTRALĂ DE SPECIALITATE

1. Obiective de învățare.....	181
2. Conținut curs.....	181
2.1. Noțiuni generale. Administrația ministerială.....	181
2.2. Administrația extraministerială.....	183
3. Probleme de rezolvat.....	186
4. Întrebări de autoevaluare.....	187

BIBLIOGRAFIE LA PARTEA A II-a.....	189
1. Tratatate. Cursuri. Monografii.....	190
2. Studii. Articole.....	191

**PARTEA A III-A
ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ**

**TEMA XV - ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ. PRINCIPIILE
DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A ADMINISTRAȚIEI
PUBLICHE LOCALE**

1. Obiective de învățare.....	195
2. Conținut curs.....	195
2.1. Administrația publică locală.....	195
2.2. Principii de organizare și funcționare a administrației publice locale.....	197
3. Probleme de rezolvat.....	206
4. Întrebări de autoevaluare.....	207

TEMA XVI - CONSILIUL LOCAL

1. Obiective de învățare.....	210
-------------------------------	-----

2. Conținut curs	210
2.1. Alegerea și constituirea consiliului local	210
2.2. Atribuțiile consiliului local	215
2.3. Funcționarea consiliului local	218
2.4. Actele consiliului local	221
2.5. Dizolvarea consiliului local.....	223
2.6. Pierderea calității de consilier local	224
3. Probleme de rezolvat.....	224
4. Întrebări de autoevaluare.....	225

TEMA XVII - PRIMARUL ȘI VICEPRIMARUL

1. Obiective de învățare.....	229
2. Conținut curs	229
2.1. Alegerea, rolul și mandatul primarului.....	229
2.2. Actele primarului.....	233
2.3. Raporturile dintre primar și consiliul local.....	234
2.4. Viceprimarul	234
2.5. Secretarul general al uat.....	235
3. Probleme de rezolvat.....	237
4. Întrebări de autoevaluare.....	237

BIBLIOGRAFIE LA PARTEA A III-a

1. Tratatate. Cursuri. Monografii	239
2. Studii. Articole.....	241

PARTEA A IV-A ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ DE NIVEL INTERMEDIAR

TEMA XIX - CONSILIUL JUDEȚEAN. PREȘEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN.

PREFECTUL.....	245
1. Obiective de învățare.....	245
2. Conținut curs	245
2.1. Nivelul intermediar în structura administrației publice.....	245
2.2. Constituirea consiliului județean. Atribuții.....	246
2.3. Actele consiliului județean.....	248
2.4. Răspunderea consiliului județean.....	249
2.5. Președintele consiliului județean	251
2.6. Prefectul.....	252
3. Probleme de rezolvat.....	257
4. Întrebări de autoevaluare.....	258

BIBLIOGRAFIE LA PARTEA A IV-a

1. Tratatate. Cursuri. Monografii	262
2. Studii. Articole.....	263

**PARTEA A V-A
RESURSA UMANĂ ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ**

TEMA XX - FUNCȚIA PUBLICĂ ȘI FUNCȚIONARUL PUBLIC. EVOLUȚIA LEGISLAȚIEI ȘI DOCTRINEI ROMÂNEȘTI. CATEGORII DE FUNCȚIONARI PUBLICI. RECRUTAREA FUNCȚIONARILOR PUBLICI. PERSONALUL CONTRACTUL DIN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ	
1. Obiective de învățare.....	265
2. Conținut curs.....	265
2.1. Introducere.....	265
2.2. Scurtă privire asupra evoluției legislației privitoare la funcția publică. Noțiunea de funcție publică.....	265
2.3. Noțiunea de funcționar public și categorii de funcționari.....	267
2.4. Categorii de funcționari publici.....	270
2.5. Recrutarea funcționarilor publici.....	274
2.6. Personalul contractual din administrația publică.....	275
3. Probleme de rezolvat.....	277
4. Întrebări de autoevaluare.....	277
TEMA XXI - DREPTURILE ȘI ÎNDATORIRILE FUNCȚIONARILOR PUBLICI. DEONTOLOGIA FUNCȚIEI PUBLICE. RĂSPUNDEREA FUNCȚIONARILOR PUBLICI.	
1. Obiective de învățare.....	281
2. Conținut curs.....	281
2.1. Drepturile funcționarilor publici.....	281
2.2. Îndatoririle funcționarului public.....	284
2.3. Răspunderea funcționarilor publici.....	286
3. Probleme de rezolvat.....	294
4. Întrebări de autoevaluare.....	295
BIBLIOGRAFIE LA PARTEA A V-a.....	298
1. Tratatate. Cursuri. Monografii.....	298
2. Studii. Articole.....	300

Cuvânt-înainte

Oferim astăzi tiparului primul volum al cursului universitar de Drept administrativ – *Introducere în dreptul administrativ. Instituții politico-administrative* într-un concept nou, adaptat, credem noi, vremurilor pe care le parcurgem.

Lucrarea urmărește o abordare sistematizată a instituțiilor fundamentale ale dreptului administrativ într-un demers atât științific cât și didactic, integrând în maniera de elaborare principii clasice ale învățării, fără de care apreciem că scopul final al unui instrument educațional nu poate fi atins.

Am gândit un material util studenților de la facultățile cu profil juridic sau administrativ care să reprezinte o resursă didactică pentru activitățile de curs și de seminar, însă el se constituie, în egală măsură, într-un îndrumar pentru cei care vor să cunoască (mai bine) fenomenul administrativ, organizarea și funcționarea instituțiilor statului de la nivel central, local sau intermediar, elemente atât de prezente în viața socială și politică a României.

Varianta propusă urmărește tematica disciplinei *Drept administrativ*, așa cum se regăsește ea în planurile de învățământ din majoritatea programelor de studii juridice sau administrative.

Primul volum al cursului este structurat în 5 părți, în fiecare dintre ele fiind analizate mai multe teme distincte.

Față de redactarea, am spune tradițională, a seriilor tipărite sub sigla *Curs universitar*, lucrarea noastră este realizată într-o manieră diferită, datorată, spunem noi, intenției declarate de realiza un instrument didactic în care să valorificăm atât experiența noastră didactică în domeniul juridic dar și formarea psihologică ulterioară.

Structura urmărită pentru fiecare temă are în vedere toate etapele unui proces educațional de învățare: predare, învățare, evaluare. Fiecare temă analizată începe cu enunțarea *obiectivelor* propuse, într-o manieră care să determine implicarea studenților în actul educațional.

Conținutul temei urmărește definirea conceptelor fundamentale și analiza instituțiilor dreptului administrativ atât din perspectivă doctrinară dar și jurisprudențială, valorificând rezultatele cercetărilor personale dar și ale autorilor de prestigiu din școlile de drept românești.

La finalul fiecărei teme sunt propuse *activitățile de evaluare* (*Probleme de rezolvat* și *Teste de evaluare*), parte integrantă, de altfel, a procesului

educațional. Studenților li se propun atât teste de evaluare a cunoștințelor dar și abordări situaționale ale instituțiilor administrative, cu intenția de a consolida înțelegerea sensului și a implicațiilor practice ale reglementărilor legale. Evaluarea nu urmărește, ca scop în sine, o măsurare specifică a unor rezultate, ci se dorește a fi un punct de analiză a nivelului de cunoștințe dobândite, dar mai ales, înțelese de către studenți.

Prima parte, denumită **Partea generală**, cuprinde mai multe teme consacrate analizei noțiunilor fundamentale cu care operează dreptul administrativ, a izvoarelor, normei și raportului juridic de drept administrativ. Ultima temă a acestei părți analizează codificarea dreptului administrativ și realizează o succintă prezentare a Codului administrativ, cea mai importantă reglementare din domeniu.

În partea a doua, **Administrația publică centrală**, sunt prezentate aspecte esențiale care definesc organizarea și funcționarea unor instituții de nivel central: Președintele României, Guvernul României, administrația publică ministerială, autorități administrative autonome.

Instituțiile prin care se realizează **administrația publică locale** sunt analizate în Partea a III-a.

Partea a IV-a este rezervată instituțiilor **administrației publice aflate la nivel intermediar**, iar ultima parte, a V-a, **resursa umană din administrația publică**, urmărește reglementarea funcției publice, funcționarului public și a personalului contractual din administrația publică.

Fiecare parte este urmată de **repere bibliografice**, structurate în *tratate, cursuri, monografii și studii, articole*, materiale care vor permite studenților identificarea mai ușoară a surselor de documentare necesare aprofundării uneori teme sau elaborării unor lucrări. La acest punct, îi aducem mulțumiri d-nei prof.univ.dr. Dana Apostol Tofan, care a identificat de mai mulți ani utilitatea acestui instrument, confirmând și noi reacțiile pozitive ale studenților față de el.

Ne dorim ca prin parcurgerea cursului în maniera propusă de noi, studenții să dobândească atât cunoștințe teoretice (*să știe*), dar, mai ales *să înțeleagă* domeniul și *să utilizeze* achizițiile dobândite pentru rezolvarea unor situații viitoare în care vor fi implicați direct sau indirect.

Suntem convinși că nimeni și nimic nu poate infirma valoarea școlii și instruirii tradiționale dar, în egală măsură suntem conștienți că evoluția socială și mai ales expansiunea tehnologiei, impune o redefinire a pedagogiei universitare, care obligă la permanenta adaptare a instrumentelor utilizate în educație, pentru a păstra un act educațional de calitate.

Vrem să le fim alături studenților într-un demers complex de învățare, să împărtășim cu ei cunoștințe și experiențe pentru a-i ajuta să dezvolte

abilități folositoare în lumea pe care o construiesc, în care dinamica schimbărilor este impresionantă.

Adresăm mulțumiri pline de recunoștință Doamnei noastre profesor, Verginia Vedinaș care ne îndrumă pașii încă de la începutul carierei noastre didactice și care, neobosită, freamătă și susține fiecare tresărire a școlărilor Domniei Sale. Sprijinul și încrederea pe care ni le acordă ne obligă la un parcurs continuu de dezvoltare, descoperire și manifestare pe tărâmul științei dreptului administrativ.

Avem speranță că obiectivele pe care ni le-am propus prin această lucrare au fost într-o măsură apreciabilă atinse și ne angajăm ca ediția viitoare să vină, când schimbările o vor impune, într-o variantă îmbunătățită. Ne ajută, pentru aceasta, opiniile cititorilor, de aceea vom urmări îndeaproape reacția studenților – principalii destinatari ai acestei lucrări – dar și celor care, la început de drum în administrație, își doresc să înțeleagă concepte, mecanisme și modul în care funcționează această minunată *uzină socială*. Pentru că *Administratorul* este, pe de o parte, slujitorul cetățeanului și, pe de altă parte, arhitectul, creatorul social al mediului în care cetățenii trăiesc.

Conf. univ. dr. Flavia Ghencea

Aprilie 2021

CUPRINS

O carte pentru învățătură.....	13
Cuvânt-înainte	17

PARTEA I NOȚIUNI FUNDAMENTALE ALE DREPTULUI ADMINISTRATIV

TEMA I - INTRODUCERE ÎN STUDIUL DREPTULUI ADMINISTRATIV. DEFINIREA NOȚIUNILOR FUNDAMENTALE

1. Obiective:	21
2. Conținut curs	21
2.1. Sfera conceptelor	21
2.2. Definierea noțiunilor fundamentale	26
3. Probleme de rezolvat.....	30
4. Teste de autoevaluare	31

TEMA II - DREPTUL ADMINISTRATIV, RAMURĂ A DREPTULUI PUBLIC. OBIECTUL, DEFINIȚIA ȘI TRĂSĂTURILE DREPTULUI ADMINISTRATIV

1. Obiective de învățare.....	34
2. Conținut curs	34
2.1. Despre drept. Drept public/drept privat	34
2.2. Definiția dreptului administrativ. Opinii exprimate în literatura juridică..	36
2.3. Obiectul dreptului administrativ	37
2.4. Trăsăturile dreptului administrativ	38
3. Probleme de rezolvat.....	39
4. Întrebări de autoevaluare.....	40

TEMA III - IZVOARELE DREPTULUI ADMINISTRATIV

1. Obiective de învățare.....	42
2. Conținut curs	42
2.1. Noțiuni	42
2.2. Izvoarele nescrise ale dreptului administrativ.....	43
2.3. Izvoarele scrise ale dreptului administrativ	45
3. Probleme de rezolvat.....	48
4. Întrebări de autoevaluare.....	49

TEMA IV - NORMELE ȘI RAPORTURILE DE DREPT ADMINISTRATIV. CODIFICAREA DREPTULUI ADMINISTRATIV

1. Obiective de învățare.....	52
2. Conținut curs	52
2.1. Norma de drept administrativ noțiune și trăsături.....	52
2.2. Raporturile juridice de drept administrativ	56
3. Probleme de rezolvat.....	65